

Nr 605

Av herr Antonsson m.fl., om stimulans av personligt sparande.

Det personliga sparandet har en betydande uppgift i dagens samhälle. En fortsatt hög framstegstakt kräver hög kapitalbildning. Dessutom underlättas bevarandet av den samhällsekonomiska balansen genom ett ökat sparande. Under senare år har betydande vikt lagts vid det kollektiva och institutionella sparandet. Det har inneburit att det personliga sparandet har eftersatts, vilket måste anses vara beklagligt.

Eftersom de enskildas inkomster utgör en betydande del av de totala inkomsterna i samhället, så får också ganska små förändringar av sparkvoten stora verkningar. Sparandet har också en betydande uppgift av pedagogisk natur genom att befordra den enskildes förmåga att planera sin konsumtion på ett sätt som är ändamålsenligt både ur egen och samhällsekonomisk synpunkt.

Den minskade tillgången på arbetskraft under de närmaste åren måste kompenseras genom en ökad kapitalbildning, om framstegstakten i ekonomin skall kunna vidmakthållas. Också minskningen i företagens självfinansieringsgrad måste kompenseras med annat sparande.

Med den fortgående försämringen i penningvärdet är det också ett rättvisekrav gentemot de många småspararna, att dessa kompenseras eftersom de till stor del saknar möjlighet att placera sina tillgångar i realkapital.

Såväl den norska som den finska skattelagstiftningen innehåller regler av sparstimulerande innebörd för insättning på bankräkning. En motsvarande ordning är berättigad också i vårt land, då den tillgodoser en stor grupp sparare som traditionellt gör sina placeringar i form av banksättningar.

Utredningen om sparstimulerande åtgärder (SOU 1961:2) intresserade sig speciellt för sådana åtgärder som byggde på uppskov i beskattningen. Effekten av denna stimulans bedömdes som positiv för sparandet på längre sikt. Eftersom olika skatteutredningar vid den tidpunkten fortfarande pågick, så ansåg man att dessa frågor skulle tas upp till en samlad bedömning, när utredningarna var färdiga.

Sedan det konstaterats att allmänna skatteberedningens förslag i varje fall icke inom överskådlig tid kommer att realiseras, bör tanken på ett program för sparstimulerande åtgärder åter tagas upp till behandling. En grundläggande princip bör därvid vara att den enskilde skall ha full frihet att välja sparmål och bestämda former för sparandet och därvid, oavsett mål och form, åtnjuta en favör. Endast det reella nysparandet skulle premieras.

Detta problemkomplex kräver helt naturligt noggranna överväganden och en omsorgsfull avvägning i detaljerna innan tiden kan vara mogen för lagstiftningsåtgärder. Det av sparutredningen rekommenderade förfarandet med sparpremiering genom uppskjuten beskattning bör emellertid nu kunna övervägas, sedan de i sammanhanget aktuella skatteutredningarna avslutat sitt arbete. Dessutom bör erfarenheterna av de hittills bedrivna sparstimulerande åtgärderna sammanställas och komma till nytta vid utformningen av här antydda eller andra sparstimulerande åtgärder. Det är angeläget att en utredning på detta område får möjlighet att arbeta snabbt och därvid också eftersträvar en lämplig samordning med redan existerande premieringsformer.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam utredning och förslag till riksdagen rörande stimulans av det personliga sparandet i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1966

Johannes Antonsson

Einar Larsson
i Borrby

Stig Josefson

Lennart Mattsson
